

AINEOPETUSSUUNNITELMA

KITARA

PIRKAN OPISTO Musiikin taiteen perusopetus / Pirkan musiikkiopisto

Tämä aineopetussuunnitelma tarkoittaa Pirkan opistossa annettavan musiikin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta kitaransoiton osalta.

Tasosuoritusten sisällöt

Tasosuoritusten tulee rohkaista oppilasta oman musiikillisen identiteetin etsimiseen. Opettaja ja oppilas suunnittelevat tasosuoritukset yhdessä. Ohjelman tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason sisältösuosituksia. Suoritukseen voidaan sisällyttää ylempien tasojen ohjelmistoa edellyttäen, että oppilaalla on siihen vaadittavat tiedot ja taidot. Ohjelman pitkäjänteisellä harjoittelemisella ja viimeistelyllä pyritään kehittämään oppilaan varmuutta ja ilmaisukykyä. Suorituksesta saatu kokemus sekä lautakunnan kannustava ja rakentava palaute auttavat oppilasta asettamaan itselleen uusia tavoitteita. Yhteismusisointi on oleellinen osa opiskelua ja esimerkiksi kamarimusiikin muodossa se voi muodostaa osan tasosuorituksen ohjelmasta. Yhteismusisointi voi pitää sisällään eri tyylejä, esimerkiksi kansanmusiikkia ja/tai jazzmusiikkia.

Tasosuoritus

Tasosuoritus koostuu ohjelmistoon sisältyvistä sävellyksistä ja asteikko- ja prima vista –soitosta sekä etydistä (etydeistä) tai etydinomaisesta teoksesta (teoksista). Ohjelmisto-osuus suositellaan esitettäväksi konsertissa tai konsertinomaisessa tilanteessa. Oppilaalla on lisäksi mahdollisuus esittää oma sävellyksensä tai improvisoida esimerkiksi annetusta teemasta, aiheesta, motiivista tai sointupohjasta.

Asteikot

Asteikkosoiton nopeutta ei määritellä. Asteikoilla ja murtosoinnuilla pyritään kehittämään instrumentin hallintaa kaikilla osa-alueilla, soittotekniikan notkeutta ja sujuvuutta sekä keskeisten musiikin rakennusainesten havaitsemista ja hallintaa soitettavassa ohjelmistossa. Suoritukseen valmistetut asteikot tulee merkitä suoritusohjelmaan.

Ulkoa soittaminen

Asteikot soitetaan ulkoa. Ohjelma pyritään esittämään pääsääntöisesti ulkoa. Ohjelma tai osa siitä voidaan kuitenkin esittää nuoteista, mikäli se on sävellyksen esittämisen tai instrumentin luonteen kannalta tarkoituksenmukaista.

Ohjelmisto

Teosluettelot on tarkoitettu opettajille esimerkinomaisiksi ohjelmiston suunnittelun apuvälineiksi, joita voi soveltaa. Oppilaan ohjelmiston tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason suosituksia. On suositeltavaa, että ohjelmistossa on aikamme musiikkia. Yksi teos voi olla vain kerran oppilaan teosluettelossa.

Harjoitettavan ohjelmiston sekä tasosuorituksen ohjelman tulee koostua erityylisistä, eri säveltäjien sävellyksistä. Ohjelmiston tulee olla riittävän laaja, esimerkiksi noin kolminkertainen tasosuorituksen ohjelmaan nähden.

Teosluettelot löytyvät Suomen musiikkioppilaitosten liiton kotisivuilta osoitteesta www.musicedu.fi.

Sähkökitara perustaso 1

YLEISET TAVOITTEET

- Kitaransoiton tekniikan perusteisiin tutustuminen ja valmiuksien omaaminen tekniikan edelleen kehittämiseen

- tutustuminen kitaransoiton plektratekniikkaan yksinkertaisen tasajakaisen perusrhythmiikan hallitseminen yksiäänisen diatonisen melodiasoiton hallitseminen kurssin vaatimustason mukaisesti
- sävellajin kantasointuihin pohjautuvan kolmisointuharmonian perusteisiin ja huippuseptimisointuun tutustuminen kitaran ja vahvistimen säätöjen käyttö halutun sointiväriin aikaansaamiseksi
- tutustuminen kitaraan säestyssoittimena
- oppilas pystyy aloittamaan säestysryhmäopinnot
- oppilaalla on valmiudet perustaso 2 -kurssin opintoihin

SISÄLTÖ

- Kitaran virittäminen
- sähkökitaran historia (kuuntelu)
- vasemman ja oikean käden perustekniikka, koordinaatioharjoitukset ja etydit
- nuottien aika-arvot (1/8 – 1/1) yhdistetyt aika-arvot ja synkoopit, taukojen aika-arvot, tahtilajit 2/4, 3/4, 4/4 ja alla breve
- duuriasteikot sekä luonnolliset ja harmoniset molliasteikot kolmeen etumerkkiin saakka (1 oktaavi)
- duuri-, molli-, molliseptimi- ja dominanttiseptimisointu
- kantasoinnut duurissa ja mollissa kolmeen etumerkkiin saakka
- kitaran ja vahvistimen säädöt
- yksinkertaiset säestysharjoitukset sointumerkeistä
- yleisimmät muotorakenteet
- prima vista -harjoitukset

SUORITUS

- 10 kappaleen ohjelmiston harjoittaminen
- asteikot: duuriasteikot sekä harmoniset molliasteikot kolmeen etumerkkiin saakka (1 oktaavi). Mahdollisuuksien mukaan käytettävä vapaita kieliä. Soitetaan ulkoa.
- soinnut: edeltävien sävellajien lopukkeet (I-IV-V7-I). Soitetaan ulkoa. Soitetaan ulkoa.
- kaksi valmistettua pienimuotoista sävellystä (melodia ja säestys)
- neljästä valmistetusta etydistä lautakunnan valinnan mukaan 1 – 2 kappaletta
- Prima vista: a) melodia, b) säestys sointumerkeistä

Sähkökitara perustaso 2

YLEISET TAVOITTEET

- perustekniikan kehittäminen ohjelmiston edellyttämällä tasolla
- tasa- ja kolmijakoiseen perusrhythmiikkaan perehtyminen
- yksiääniseen melodiasoittoon perehtyminen kurssivaatimusten mukaisesti sekä moniääniseen soittoon tutustuminen
- perehtyminen tonaaliseen kolmisointuharmoniaan sijaissointuineen ja tonaaliseen nelisointuharmonian perusteisiin sekä tutustuminen laajempiin sointumuotoihin ohjelmiston edellyttämässä laajuudessa

- perehtyminen kitaran ja vahvistimen käyttöön sekä tutustuminen yleisimpiin äänenmuokkauslaitteisiin
- oppilas kykenee säestämään eri pop/rock-tyylejä sointumerkeistä sekä perehtyy blues-tyyliseen säestämiseen ja blues-improvisoinnin perusteisiin
- oppilaalla on kokemusta säestysryhmätyöskentelystä ja hän omaa valmiudet pienyhteytyöskentelyn aloittamiseen
- oppilaalla on valmiudet perustaso 3 -kurssin opintoihin

SISÄLTÖ

- kitaran käyttö pop-, rock- ja bluestyyleissä (kuuntelu ja soitto)
- perustekniikan ja koordinaation kehittäminen etydien soittamisella
- aika-arvot (1/16 – 1/1), iskualan sisäiset 16-osarytmihdistelmät ja triolit
- tahtilajit 6/8, 9/8, 12/8 ja alla breve
- duuriasteikot asemassa (duureista hallittava vähintään 5 eri sormitusta)
- tutustuminen: luonnolliset, harmoniset ja melodiset molliasteikot
- kaikki komisoinnut käänöksineen (sointuotteina ja arpeggioina), tärkeimmät nelisoinnut ohjelmiston edellyttämässä laajuudessa
- tonaalinen kolmisointuharmonia sijaissointuineen sekä tonaalisen nelisointuharmonian perusteet (II – V – I)
- tutustuminen yleisimpiin äänenmuokkauslaitteisiin
- säestysharjoitukset sointumerkeistä eri tyyleillä ohjelmiston puitteissa
- tutustuminen jazz- ja afro-amerikkalaisen musiikin tärkeimpiin tyyleihin
- yksinkertaiset sointumelodiaharjoitukset
- blues-improvisoinnin perusteet ja blues-asteikkoon tutustuminen
- prima vista -harjoitukset

SUORITUS

- 20 kappaleen ohjelmiston harjoittaminen
- asteikot:
 - a) duuriasteikot neljään etumerkkiin asti yhdessä asemassa pysyen ylimpään ja alimpaan mahdolliseen ääneen (ääriäänten väli vähintään 2 oktaavia alkaen ja loppuen alimpaan perusääneen). Hallittava 5 eri sormitusta. Soitetaan ulkoa.
 - b) Luonnolliset-, harmoniset ja melodiset molliasteikot neljään etumerkkiin asti (1 oktaavi). Soitetaan ulkoa.
 - c) Kromaattinen asteikko (1 oktaavi). Soitetaan ulkoa.
- soinnut:
 - a) kolmisointujen käänökset sekä duuri- ja mollikolmisoinnut arpeggioita (1 oktaavi). Soitetaan ulkoa.
 - b) duuriasteikoiden ja harmonisten molliasteikoiden II – V – I -soitnulopukkeet nelisoinnuin. Soitetaan ulkoa.
- soolokappale (pienimuotoinen sointumelodiasovistus)
- pop- tai jazz-tyylinen sävellys (melodia ja säestys)
- 12-tahdin blues-rakenne (I-IV-V); improvisointi ja säestys
- 5 etydiä: 1 soolotranskriptio-, 1 säestys-, 1 venytys-, 1 legato- ja 1 vapaavalintainen etydi
- Prima vista: a) melodia, b) säestys sointumerkeistä

Sähkökitara perustaso 3

YLEISET TAVOITTEET

- sähkökitaransoiton perustekniikan hallinta
- tasajakoisen ja kolmimuunteisen fraseerauksen perusteiden hallinta
- moniäänisen soittamisen perusteiden hallinta ja perehtyminen sähkökitaran mahdollisuuksiin soolosoittimena
- tonaalisen nelisointuharmonian sekä tärkeimpien laajojen sointurakenteiden hallinta ohjelmiston edellyttämässä laajuudessa
- tyylinmukaisen improvisoinnin perusteiden hallinta
- yleisimpien äänenmuokkauslaitteiden hallinta
- oppilaalla on valmiudet säestää eri tyyleillä
- oppilaalla on valmiudet soittaa pienyhtyeissä
- oppilaalla on valmiudet musiikkiopistotason opintoihin

SISÄLTÖ

- sähkökitaran käyttö eri tyyleissä (kuuntelu ja soitto)
- kolmimuunteisen fraseerauksen perusteet
- aika-arvot (1/32 – 1/1), iskualan ylittävät synkoopit
- tutustuminen kirkkosävellajeihin sekä duuri- ja molliasteikkoihin asemaa vaihtaen (2-3 oktaavia)
- kromaattinen asteikko, duuri- ja mollipentatoniset asteikot sekä bluesasteikot (2 oktaavia)
- kaikki kolmi- ja nelisoinnut käänöksineen kieliryhmittäin
- viisi- ja kuusisoinnut: tutustuminen korvaaviin otteisiin
- tonaalinen harmonia, modulaatiot, väldominantti-, sijais- ja lainasoinnut käytännön erimerkein
- tärkeimpien äänenmuokkauslaitteiden käyttö
- venytys-, legato- ja muiden fraseeraustekniikoiden harjoittelua
- säestysharjoitukset plektralla, sormin sekä näiden yhdistelmällä
- sointumelodia-sovitukset sekä soolotranskriptiot
- rock- ja blues-improvisointi sekä jazz-improvisoinnin perusteet
- yleisimmät muotorakenteet eri tyyliuunnissa
- kuulonvaraisen sekä prima vista –soiton harjoittelua

SUORITUS

- 30 kappaleen ohjelmiston harjoittaminen
- asteikot:
 - a) kaikki duurit ja harmoniset mollit. Suoritustapa kuten perustaso 2. Soitetaan ulkoa.
 - b) jazzmolliasteikot. Soitetaan ulkoa.
 - c) Kromaattinen asteikko, duuri- ja mollipentatoninen asteikko sekä bluesasteikko (2 oktaavi). Soitetaan ulkoa.
- soinnut:
 - a) kolmisointujen käänökset (2 oktaavia; duuri- ja mollikolmisoinnut). Soitetaan ulkoa.
 - b) tavallisimmat nelisoinnut (6, 7, maj 7, m6, m7, m7b5) käänöksineen yleisimmillä kieliryhmäyhdistelmillä (1-2-3-4, 2-3-4-5). Soitetaan ulkoa.
- soolokappale (soitetaan yksin, voi sisältää improvisoidun jakson)
- jazz-standardi (melodia, säestys, improvisaatio). Soitetaan yhtyeen kanssa.

- rock- tai latintyylinen sävellys (melodia, säestys, improvisaatio). Soitetaan yhtyeen kanssa.
- 5 etydiä: 1 soolotranskriptio-, 1 säestys-, 1 venytys-, 1 legato- ja 1 vapaavalintainen etydi
- 10 sävellyksen tyyllisesti monipuolinen ohjelmisto (tyylisuunnat esim. jazz, blues, latin, country, rock); kappaleista soitetaan melodia ja säestys painottaen tulkinnan tyylinmukaisuutta. Soitetaan ulkoa. Soitetaan yhtyeen kanssa.
- korvakuulotehtävä
- Prima vista: a) melodia, b) säestys sointumerkeistä. Soitetaan yhtyeen kanssa.

Sähkökitara D, musiikkiopistotaso

YLEISET TAVOITTEET

- ohjelmiston edellyttämän soittotekniikan hallinta
- rytmiikan ja kolmimuunteisen fraseerauksen persutava hallinta
- kaksiaänisen melodiasoiton perusteiden hallinta
- tonaalisen harmonian perustava hallinta sekä modaaliseen harmoniaan tutustuminen
- ohjelmiston edellyttämien sointivärien toteuttamisen hallinta
- kyky säestää ja improvisoida tyylinmukaisesti yleisimmissä musiikin tyyllilajeissa (pop, rock, jazz, latin sekä vanha ja moderni tanssimusiikki)
- oppilaalla on valmiudet itsenäiseen yhtyetyöskentelyyn
- oppilaalla on valmiudet analysoivaan musiikin tutkimiseen (transkriptiot)
- oppilaalla on valmiudet ammattiopintoihin

SISÄLTÖ

- sähkökitaran historia (kuuntelu ja nuotintaminen)
- rytmiikan ja kolmimuunteisen fraseerauksen peruskäsitteet
- tutustuminen duuri- ja molliasteikoiden 3 oktaavin sormituksin
- tutustuminen duuri- ja melodisiin molliasteikoihin eri intervalleilla soittaen
- kaikki kirkkosävellajit ja jazz-molliasteikot (2 oktaavia)
- tutustuminen jazz-mollin moodeihin (esim. overtone, alt., lokr#2-asteikko) sekä bebop-asteikkoihin ja dimi-asteikkoihin
- kaikki nelisoinnut käännöksineen
- laajempien sointurakenteiden pohjasävelettömät muodot
- tonaalinen harmonia, yleisimmät sointumuodot ja tyyppilinen äänenkuljetus
- tutustuminen modaaliseen harmoniaan
- pitkät sointuketjut arpeggioina tai muuten sointuja ilmentävinä linjoina (esim. II-V -fraasit)
- äänenmuokkaus- ja efektilaitteiden käyttö halutun sointiväriin aikaansaamiseksi
- erilaiset säestysperiaatteet (erikokoisissa yhtyeissä/yksin)
- tutustuminen akustiseen kitaraan/sähkökitaraan (pääsoittimesta riippuen)
- kitara sooloinstrumenttina (sointumelodia-sovitukset)
- improvisointi eri tyyllisuunnissa (soolotranskriptiot ja käytännön harjoittelu)
- vähintään 40 kappaleen muodostama tyyllisesti monipuolinen ohjelmisto
- tutustuminen perinteisen ja modernin tanssimusiikin ohjelmistoon ja tanssimuusikon työhön (käytännön työn harjoittelu ja laulutaidon kehittäminen)
- tutustuminen studiotyöskentelyyn ja studiomuusikon tehtäviin
- mahdollisimman monipuolisen yhtye- ja esiintymiskokemuksen hankkiminen

- kuulonvaraisen soiton edelleen kehittäminen
- prima vista -harjoitukset

SUORITUS

- 40 kappaleen muodostama tyyllisesti monipuolinen kokonaisuus ja ko. ohjelmiston harjoittaminen
- asteikot:
 - a) jazzmollit (2 oktaavia, suoritustapa kuten duuriasteikoissa perustaso 2. Soitetaan ulkoa.
 - b) kirkkosävellajit (asteikot soitetaan asemassa ylimpään ja alimpaan mahdolliseen säveleen, ääriäänten väli vähintään 2 oktaavia). Soitetaan ulkoa.
 - c) dimi-, overtone ja alt-asteikot (1 oktaavi). Soitetaan ulkoa.
- soinnut:
 - a) nelisoinnut käännöksineen (2 oktaavia, arpeggioina). Soitetaan ulkoa.
 - b) viisisointulopukkeet (5-äänisesti sekä korvaalilla nelisointuotteilla). Soitetaan ulkoa.
 - c) neliääniset kvarttisoinnut duurissa (1 oktaavia ylimmillä kielillä). Soitetaan ulkoa.
- soolokappale (soitetaan yksin, voi sisältää improvisoidun jakson). Soitetaan ulkoa.
- jazz-sävellys (medium/up). Soitetaan yhtyeen kanssa. Soitetaan ulkoa.
- balladi. Soitetaan yhtyeen kanssa. Soitetaan ulkoa.
- rock, blues, country tms. sävellys. Soitetaan yhtyeen kanssa. Soitetaan ulkoa.
- vapaamuotoinen sävellys. Soitetaan yhtyeen kanssa. Soitetaan ulkoa.
- 5 etydiä: 1 soolotranskriptio-, 1 säestys-, 1 venytys-, 1 legato- ja 1 vapaavalintainen etydi. Lautakunnan valinnan mukaan.
- 5 sävellystä Soitetaan yhtyeen kanssa. (melodia-säestys-improvisointi). Soitetaan ulkoa. Lautakunnan valinnan mukaan.
- 10 sävellystä (valitaan erillisestä listasta; esitetään tyylinmukaisesti kitaran rooli kussakin tyyllilajissa huomioiden). Soitetaan yhtyeen kanssa. Soitetaan ulkoa. Lautakunnan valinnan mukaan.
- korvakuulotehtävä
- Prima vista: a) melodia nuotin mukaan, b) säestys sointumerkeistä eri tyyleillä. c) improvisointi sointumerkeistä. Soitetaan yhtyeen kanssa.

Sähkökitara taso 1, rock/heavy

YLEISET TAVOITTEET

- Eri perustekniikkojen hallinta. Vasen käsi: esim. pull off, hammer on, slide, helpot soinnut, nopeusharjoitukset
- Oikea käsi: esim. alternative picking, tutustuminen hybrid pickingiin. Molempien käsien yhteiskoordinaatio: esim. asteikot ja sekvenssikulut.
- 4/4- 3/4- ja 6/8-tahtilajit.
- Perehtyminen vahvistimiin ja siihen, miten vahvistimesta saadaan hyvä soundi.
- Oppilas kykenee säestämään helppoja kappaleita sointumerkeistä.
- Musiikin kuunteleminen.
- Erityylisten rock- ja heavykappaleiden soittaminen.
- Helppojen soolojen soittaminen ja improvisoinnin alkeet.
- Asteikkoja: duuri-, harmoninen molli- ja pentatoninen asteikko

SISÄLTÖ

- Asteikot: C-, G-, D- ja F-duuriasteikot. Am, Em, Dm; molliasteikot harmonisena. Asteikot soitetaan mahdollisuuksien mukaan vapaita kieliä käyttäen. Kaksi oktaavia alternative pickingillä. Pentatoninen asteikko kaikissa tärkeissä sävellajeissa. Kadenssit I-IV-V7-I kolmisointuina.
- Perussoinnuilla sointusoittamista, perussäestyskomppien hallitseminen.
- Rock/heavy kappaleita 15.
- Helppoja perusmelodioita, esim. elokuvateemoja ja klassisia melodioita sovitettuna sähkökitaralle. Väh. 5 kappaletta.
- Tabulatuurista soittamisen hallitseminen. *Nuoteista soittaminen vapaaehtoista* tällä tasolla.
- 12-tahdin blueskierto ja improvisoitu soolo pentatonisella asteikolla.

SUORITUS

- Vapaavalintainen sointusäestyskappale
- Asteikot kaksi oktaavia
- 12-tahdin blueskierto ja improvisoitu soolo A-duurista
- Esitettäviä kappaleita 3, yksi balladi, yksi kappale, jossa on transkriptio soolo, yksi melodiakappale

Sähkökitara taso 2, rock/heavy

YLEISET TAVOITTEET

- Perustekniikojen kehittäminen ja nopeuden lisääminen asteikko- ja sekvenssiharjoituksilla ja haastavilla transkriptiosooloilla.
- Proge-musiikkiin ja vaihtuviin tahtilajeihin tutustuminen.
- Lisää tekniikkoja: esim. tapping-tekniikka, nopeat legatot ja trillit, sweep-tekniikka.
- Sointusoittamisen kehittäminen niin, että puolibarrét ja koko barrét osataan hyvin ja muunnesointuihin tutustutaan.
- Komppien monipuolistaminen. Perehtyminen näppäily- eli arpeggiosäestämiseen.
- Soolosoittamisen hallitseminen ja improvisoinnin kehittäminen.
- Asteikkoja: Duuriasteikot kolmella eri sormituksella, harmoniset molliasteikot ja pentatoniset asteikot + bluesasteikot.
- Vahvistimen käyttö monipuolisesti ja perehtyminen efektien ja pedaaleiden käyttämiseen.
- Musiikin kuunteleminen ja mukana soittaminen.

SISÄLTÖ

- Asteikot: Kaikki duuriasteikot kolmella eri sormituksella (1-, 2-, 4 -sormella 6.kieleltä alkaen), Am, Dm, Em, Gm, Hm; molliasteikot harmonisena kahdesta asemasta (perusääni 6.- ja 5.-kielillä) ja pentatoniset asteikot ja bluesasteikot kaikissa tärkeissä sävellajeissa. Kadenssit: I-II-IV-V7-I nelisointuina.
- Sointusoittamista, barré- ja muunnesoinnut esim: 7, maj7, add2, add9, 9, 6 ja sus4.
- Sointukomppien hallinta niin "rämpyttäen" kuin näppäillenkin.
- Rock/heavy kappaleita 20.
- Tabulatuurista soittamista, *nuoteista soittaminen pakollista*.
- 12-tahdin blues-kierto ja improvisoitu soolo.

SUORITUS

- Vapaavalintainen sointusäestyskappale.
- Asteikot kaksi oktaavia.
- 12-tahdin blueskierto ja improvisoitu soolo.
- Esitettäviä kappaleita 5, joista yksi balladi, yksi kappale, jossa transkriptiosoolo, yksi proge-kappale, yksi melodiakappale ja vapaavalintainen kappale

Akustinen kitara, vapaasäestys taso 1

YLEISET TAVOITTEET

- Perussointujen hallinta ja peruskomppien hallinta näppäilystä "rämpytys"-komppeihin.
- Eri musiikkityyleihin tutustuminen soittaen sekä kuunnellen.
- Perustekniikojen hallinta, esim. alternative picking, legatot, sointujen puhtaasti soittaminen, plektran suuntien hallinta.
- Asteikot: C-, G-, D- ja F-duuriasteikot mahdollisuuksien mukaan vapaita kieliä käyttäen, kaksi oktaavia. Am, Em, Hm ja Dm; asteikot luonnollisena, kaksi oktaavia yhdestä asemasta (1.sormi 6.-kieleltä alkaen). Pentatoninen asteikko kaikista tärkeistä sävellajeista. Kadenssit: I-IV-V7-I
- Helppoja melodiakappaleita tabulatuurista.

SISÄLTÖ

- Sointuvaihtoharjoitukset ja komppausharjoitukset.
- Sointusäestyskappaleita 15 perussoinnuilla, mukana pitää 7-, maj7, ja add- sointuja.
- Asteikot kaksi oktaavia.
- Helppoja melodiakappaleita väh. 5.

SUORITUS

- Asteikot kaksi oktaavia. Kadenssi I-IV-V7-I kolmisointuina.
- Helppo sointusäestystehtävä prima-vistana.
- 5 sointusäestyskappaletta, opettaja voi soittaa melodiat tai sitten joku voi laulaa.
- Yksi melodiakappale, opettaja toimii säestäjänä

Akustinen kitara, vapaasäestys taso 2

YLEISET TAVOITTEET

- Sointuosaamisen laajentaminen barré-sointuihin ja muunnesointuihin.
- Säestyskomppien monipuolistaminen.
- Eri musiikkityyleihin perehtyminen, mukaan lukien blues ja jazz, swing-säestys jne.
- Asteikot: kaikki tärkeimmät duuriasteikot ja harmoniset molliasteikot, pentatoninen asteikko.
- Melodiasoittamisen kehittäminen tabulatuurista soittamalla.
- Korvakuulolta soittamiseen perehtyminen.
- Musiikin kuunteleminen ja levyjen mukana soittaminen.

SISÄLTÖ

- Eri tyyllilajien opetteleminen kappaleiden avulla.
- Soitusäestyskappaleita 20.
- Asteikot kaksi oktaavia.
- Melodiakappaleita väh. 5.
- 12-tahdin blues-kierto.

SUORITUS

- Asteikot kaksi oktaavia. Kadenssit I-IV-V7-I nelisointuina.
- Soitusäestystehtävä prima-vista
- 6 soitusäestyskappaletta, joista yhdessä esim. bossa nova -tyylinen vaihtobasso ja yhdessä walking bass -tyyppinen erillinen bassolinja.
- Yksi melodiakappale.
- 12-tahdin blues-kierto.

Akustinen kitara, perustaso 1

YLEISET TAVOITTEET

- Oppilas
- löytää luontevan soittotavan
- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- äänen laatu, perusnäppäilytekniikat, esim. vuoronäppäily ja arpeggion alkeet
- kitaran viritys
- kykenee tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saa valmiuksia uusien sävellysten oppimiseen
- saa valmiuksia ulkoa soittamiseen
- saa valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saa ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saa kokemusta esiintymistilanteista
- saa valmiuksia yhteismusisointiin
- rohkaistuu improvisoimaan ja säveltämään
- kiinnostuu musiikin kuuntelemisesta
- osaa pitää hyvää huolta soittimesta
- suorittaa vapaan säestyksen perustaso 1:n opinnot kitaransoiton perustason 1 ja 2 opintojen aikana
- vapaan säestyksen tavoitteena on, että oppilas hallitsee perussykkeen, osaa säestää perustehoilla (I-IV-V7) reaalisointu- ja astemerkeistä sekä tutustuu musiikin kuulonvaraiseen tuottamiseen

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikkoja kadensseineen. Soinnut soitetaan murrettuna tai samanaikaisesti sekä sykkeellä ja niissä käytetään vähintään kolmea kieltä. Sointukulun sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa.
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Helppoja kappaleita, jotka edustavat eri tyylejä ja tyylikausia sekä ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista -soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Helppojen sävelmien säestämistä korvakuulolta ja/tai sointumerkeistä. Käytetään kullakin tasolla harjoitettavia sointukulkuja eri sävellajeissa.
- Musiikin luomista, improvisointia ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- Kolme erityylistä pienimuotoista sävellystä.
- Etydi tai etydinomainen kappale.
- Valmisteltuja asteikkoja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan. Kadenssien sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa.
- Helppo yksinäinen prima vista -tehtävä.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- Tasosuoritus suositellaan arvioitavaksi sanalla suoritettu tai uusittava.

Akustinen kitara, perustaso 2

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- kehittää nuotinlukutaitoaan
- oppii edelleen harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- äänen laatu, vasemman käden legato, pienet barrè-otteet, asemasoitto
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä
- saa lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- kehittää edelleen valmiuksiaan yhteismusisointiin
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia ja tutustuu eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla suorittaa vapaan säestyksen perustaso 1:n opinnot kitaransoiton perustason 1 ja 2 opintojen aikana
- vapaan säestyksen tavoitteena on, että oppilas hallitsee perussykkeen,
- osaa säestää perusteilla (I-IV-V7) reaalisointu- ja astemerkeistä sekä tutustuu musiikin
- kuulonvaraiseen tuottamiseen

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikkoja kadensseineen. Soinnut soitetaan murrettuna tai samanaikaisesti sekä sykkeellä. Kadenssit voidaan soittaa myös säestämällä yksinkertainen melodia perussointuja (I-IV-V(7)) käyttäen. Kadenssitehtävät soitetaan reaalisointumerkeillä tai astemerkinnoilla varustetusta nuorista, jossa on myös melodia. Oppilas voi halutessaan myös soinnuttaa kappaleen itse. Melodian voi soittaa tai laulaa toinen henkilö tai oppilas itse.
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, tyyliä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Säestystehtäviä.
- Musiikin luomista, improvisointia ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- Kolme erityylistä ja eri aikakautta edustavaa sävellystä.
- Kaksi etydiä tai etydinomaista kappaletta.
- Valmisteltuja asteikkoja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Kadenssien sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa. Tehtävässä oppilas tuottaa kolmella perussoinnalla (I-IV-V(7)) kappaleen perusrytmiä ilmentävän säestyksen. Oppilaalle annetaan tehtävää varten pieni valmistamisaika. Opettaja tai avustaja soittaa tai laulaa melodian vasta tasosuorituksessa.
- Kaksiääninen prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 1:n ohjelmistoa.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- Tasosuoritus suositellaan arvioitavaksi arvosana-asteikolla 1 - 5 tai uusittava.

Akustinen kitara, perustaso 3

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- ottaa osaa yhteismusisointiin ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- osaa säestää kappaleita sointumerkeistä
- harjoittaa lisää oikean käden tekniikoita: vuoronäppäily, arpeggio, tirando sekä apoyando sekä vasemman käden legato, vibrato, barrè-otteet ja asemien vaihdot
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan

- kuuntelee musiikkia, tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikkoja kadensseineen. Soinnut soitetaan murrettuna tai samanaikaisesti sekä sykkeellä. Kadenssien sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa.
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Säestämistä korvakuulolta ja sointumerkeistä.
- Musiikin luomista, säveltämistä, improvisointia, soinnuttamista ja transponointia oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityyppisiä sävellyksiä eri aikakausilta.

On suositeltavaa, että tasosuoritus sisältää aikamme musiikkia.

Kaksi etydiä tai etydinomaista teosta.

Valmisteltuja asteikkoja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan. Kadenssien sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa.

Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa.

On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.

Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

Akustinen kitara, musiikkiopistotaso

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen
- kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan
- tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon
- kykenee soittamaan ulkoa
- kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia
- saa kokemuksia esiintymistilaisuuksista
- ottaa osaa yhteismusisointiin
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä

- tutustuu oman aikansa musiikkiin ja suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä
- kehittää sävellys- ja improvisointitaitojaan

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikot kadensseineen. Soinnut soitetaan murrettuna tai samanaikaisesti sekä sykkeellä. Kadenssien sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa.
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia erilaisissa kokoonpanoissa.
- Säestämistä korvakuulolta ja sointumerkeistä.
- Musiikin luomista, säveltämistä, improvisointia, soinnuttamista ja transponointia mahdollisuuksien mukaan.

SUORITUS

- Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityyppisiä sävellyksiä eri aikakausilta.
- On suositeltavaa, että suoritus sisältää aikamme musiikkia.
- Kaksi etydiä tai etydinomaista kappaletta.
- Asteikkoja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan. Kadenssien sijaan tasosuoritukseen voi valmistaa säestystehtävän valituissa sävellajeissa.
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 3:n ohjelmistoa.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- Ohjelma pyritään rakentamaan sellaiseksi, että se tuo monipuolisesti esiin oppilaan persoonallisia piirteitä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppimista ja auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita ja saavuttamaan niitä. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy kannustavia ja rakentavia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin.

Arvosana-asteikko

Erinomainen 5

Kiitettävä 4

Hyvä 3

Tyydyttävä 2

Hyväksytty 1

Uusittava

Tasosuoritukset arvioidaan asteikolla 1-5 / uusittava. Perustaso1 arvioidaan ilman arvosanaa, jolloin tasosuoritus on joko suoritettu tai uusittava.

Oppilaalle annetaan suullinen palaute kaikilta lautakunnan jäseniltä tai puheenjohtajan yhteenvedo. Oppilas saa kirjallisen arvioinnin kuten Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteet edellyttävät.

Tasosuoritusten arvosanat määritellään seuraavien kriteerien mukaisesti:

ERINOMAINEN 5

- teknisen osaamisen lisäksi virtuoosista ja loisteliasta
- tulkinnessa kypsempää musikaalisuutta kuin alemmissa arvosanoissa

KIITETTÄVÄ 4

- hyvin ja ehyesti esitetty ohjelmisto
- kaikki mennyt hyvin, kaikki osattu

HYVÄ 3

- perusteiltaan onnistunut tutkinto, jossa kuitenkin pientä epävarmuutta

TYYDYTTÄVÄ 2

- yleistä epävarmuutta

HYVÄKSYTTY 1

- hyvin epävarma suoritus, mutta musiikilliset muodot selvillä

Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin, jossa keskitytään mm. seuraaviin seikkoihin:

- tunteiden hallinta suoritustilanteessa
- kurssin koettu suoritustaso suhteessa harjoitusprosessiin ja omiin odotuksiin
- mahdolliset kehityskohteet työskentelyssä (harjoittelu, soittotunnit) seuraaviin tehtäviin valmistauduttaessa

INSTRUMENTIN HALLINNAN ARVIOINTIKRITEERIT

KITARANSOITON ARVIOINTIA TEHTÄESSÄ KIINNITETÄÄN HUOMIOTA SEURAAVIEN TEKNISTEN, TULKINNALLISTEN JA TAITEELLISTEN ASIOIDEN HALLINTAAN:

- Soittoasento
- Esitysmerkkien ja yksityiskohtien huomioonottaminen
- Perusornamentit
- Dynamiikka ja nyanssit
- Rytmii
- Tempon valinta ja hallinta
- Äänen laatu ja sävyt
- Artikulaatio
- Fraseeraus ja musiikin muotoilu
- Musiikin muodot
- Tunnelma
- Esiintymistaito
- Persoonallisuus soitossa
- Yhteismusisointitaidot